

REGIONALNA IZBA
OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

ul. Zamenhofa 10, 90-431 Łódź
tel. (42) 636 68 96, 636 69 11, fax (42) 636 74 24

Łódź, dnia 22 stycznia 2018 roku

Pan
Przemysław Staniszewski
Prezydent Miasta Zgierza

Urząd Miejski w Zgierzu
pl. Jana Pawła II 16
95-100 Zgierz

WA 4120-2/2018-w

W odpowiedzi na pismo Pana Prezydenta z dnia 4 grudnia 2017 r. zawierające wniosek o udzielenie wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów ustawy o finansach publicznych, to jest wskazanie czy w opisanym we wniosku stanie faktycznym:

- 1) Prezydent Miasta Zgierza jest upoważniony do wykonania decyzji, o których mowa w art. 149 ust. 1 ustawy o odpadach i ponoszenia związanych z tym kosztów - wobec braku formalnego przekazania przez Marszałka Województwa Łódzkiego zobowiązania wynikającego z art. 149 ust. 2 ustawy o odpadach?
- 2) Prezydent Miasta Zgierza jest uprawniony do zażegnania negatywnego oddziaływania na środowisko wynikającego z zanieczyszczenia gruntu przez odcieki ze składowisk odpadów zlokalizowanych w Zgierzu przy ul. Miroszewskiej na nieruchomościach pozostających w użytkowaniu wieczystym EKO-BORUTA sp. z o.o. poprzez sfinansowanie w roku 2017 i 2018 ze środków pochodzących z budżetu Gminy, w szczególności z rezerwy celowej na zarządzenia kryzysowe poniższych wydatków:
 - a) udrożnienia sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki ze składowiska do miejskiej kanalizacji sanitarnej,
 - b) odbierania odcieków poprzez instalację wymienioną w pkt a) przez „Wodociągi i Kanalizacja – Zgierz” sp. z o.o. w Zgierzu,
 - c) wypompowania z rowu opaskowego ww. składowiska nagromadzonych odcieków, które obecnie przelewają się przez skarpgę rowu dostając się do gruntu i przekazania wypompowanych odcieków do utylizacji,
 - d) usunięcia zmagazynowanych na powierzchni składowiska odpadów (m.in. płyty najprawdopodobniej zawierające azbest)?
- 3) czy w przypadku braku możliwości formalnych finansowania przez Gminę Miasto Zgierzu wydatków na zadania wymienione w pytaniu 2 z rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe, możliwe jest zaplanowanie wydatków w budżecie Gminy na rok 2018 i ich finansowanie z innych źródeł?

pragnę zaznaczyć, że w ramach wyjaśnień w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych regionalne izby obrachunkowe nie są uprawnione do wyrażania stanowiska w sprawach indywidualnych, a taki charakter ma złożony przez Pana Prezydenta wniosek.

Uwzględniając jednak wagę przedstawionego problemu Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przedstawia następujące stanowisko:

Zgodnie z art. 149 ust. 1 ustawy o odpadach, decyzję o zamknięciu składowiska odpadów lub jego wydzielonej części i instrukcję prowadzenia składowiska odpadów wraz z decyzją zatwierdzającą tę instrukcję jest obowiązany wykonać zarządzający składowiskiem odpadów. Natomiast, zgodnie z art. 149 ust. 2, w przypadku gdy zarządzającego składowiskiem odpadów nie można zidentyfikować lub egzekucja okazała się bezskuteczna, obowiązany do wykonania decyzji, o których mowa w ust. 1, jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na lokalizację składowiska odpadów.

W obu wskazanych w art. 149 ust. 2 sytuacjach następuje zmiana zobowiązanego do wykonania decyzji o zamknięciu składowiska lub jego części oraz o zatwierdzeniu nowej instrukcji. Zobowiązany staje się wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na lokalizację składowiska. Obciążają go takie same obowiązki, jakie obciążałyby zidentyfikowanego zarządzającego składowiskiem. Ustawodawca liczy się z tym, że składowisko może znajdować się na powierzchni ziemi, którą władza podmiot inny niż zobowiązany do wykonania obu decyzji. Z mocy art. 149 ust. 3 władający powierzchnią ziemi jest zobowiązany umożliwić wykonanie decyzji o zamknięciu składowiska lub jego części oraz o zatwierdzeniu nowej instrukcji.

Wobec zaistnienia szczególnej sytuacji związanej z brakiem działań podejmowanych przez podmiot odpowiedzialny za zarządzanie składowiskiem odpadów oraz brakiem perspektyw na szybkie podjęcie działań przez ten podmiot, mających na celu zmianę okoliczności powodujących istotne zagrożenia dla bezpieczeństwa i środowiska, należy uznać, że zachodzą przesłanki wskazane w art. 149 ust.2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz.U.2016.1987), a zatem Prezydent Miasta Zgierza jest zobowiązany do wykonania decyzji, o której mowa w art. 149 ust. 1 ustawy o odpadach.

Wobec faktu, iż ponoszenie kosztów związanych z udrażnianiem sieci kanalizacyjnej odprowadzającej odcieki ze składowiska do miejsc kanalizacji sanitarnej nie jest uwzględnione w wydatkach budżetu Gminy na 2018 rok, istnieje możliwość skorzystania w tym celu z rezerw celowych.

Zgodnie z art. 222 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U.2017.2077), w budżecie jednostki samorządu terytorialnego mogą być tworzone rezerwy celowe m.in. na wydatki, których szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej nie może być dokonany w okresie opracowywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz gdy odrębne ustawy tak stanowią.

Obowiązek utworzenia rezerwy celowej nakładają np. przepisy ustawy z 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym. Zgodnie z jej art. 26 ust. 4 w budżecie jednostki samorządu terytorialnego należy utworzyć rezerwę na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego, w wysokości nie mniejszej niż 0,5% wydatków budżetu jednostki, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu.

Zgodnie z art. 259 ustawy o finansach publicznych rezerwy celowe mogą być przeznaczone wyłącznie na cel, na jaki zostały utworzone, oraz wykorzystane zgodnie z klasyfikacją budżetową wydatków. Zarząd jednostki samorządu terytorialnego może, po uzyskaniu pozytywnej opinii komisji właściwej do spraw budżetu organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, dokonać zmiany przeznaczenia rezerwy celowej.

Należy przy tym podkreślić, że rezerwa celowa może być wykorzystana wyłącznie do działań interwencyjnych i doraźnych, niezbędnych do zrealizowania celu z zakresu zarządzania kryzysowego. Środki z rezerw celowych mogą być użyte wyłącznie do podjęcia działań nagłych i koniecznych do zapewnienia bezpieczeństwa, a nie zaplanowanych w dłuższym okresie czasu. Planowe działania nie powinny być finansowane z rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe.

Prezydent Miasta Zgierza jest zatem uprawniony do sfinansowania z rezerwy celowej wyłącznie tych działań interwencyjnych i wcześniej niezaplanowanych, które obiektywnie są niezbędne do zażegnania negatywnego oddziaływania na środowisko wynikającego z zanieczyszczenia gruntu przez odcieki ze składowisk

odpadów i po wyczerpaniu możliwych sposobów wpłynięcia na podmiot prowadzący składowisko w celu wykonania przez ten podmiot wszelkich obowiązków.

Wszelkie zaplanowane wydatki muszą być przedstawione w uchwale budżetowej zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych, tj. uwzględniając podział na planowane kwoty wydatków bieżących i wydatków majątkowych w układzie klasyfikacji budżetowej, z wyodrębnieniem wydatków związanych z realizacją konkretnych zadań. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego powiązane są bowiem z realizacją zadań, jakie dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego określają ustawy.

Izba podziela stanowisko przedstawione przez Pana Prezydenta w sprawie, uznając że brak jest w przepisach prawa obowiązku Gminy podejmowania działań w sposób planowy na terenie składowisk odpadów zlokalizowanych w Zgierzu przy ul. Miroszewskiej na nieruchomościach pozostających w użytkowaniu wieczystym EKO-BORUTA sp. z o.o., wobec powyższego brak jest możliwości finansowania takich działań z budżetu Gminy.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni prawa.

Z poważaniem

Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

mgr Beata Kaczmarek